

ریاست جمهوری
بنیاد ملی نخبگان

گزارش عملکرد بنیاد ملی نخبگان در حوزه مستعدان و آینده‌سازان

معاونت مستعدان و آینده‌سازان

پاییز ۱۴۰۱

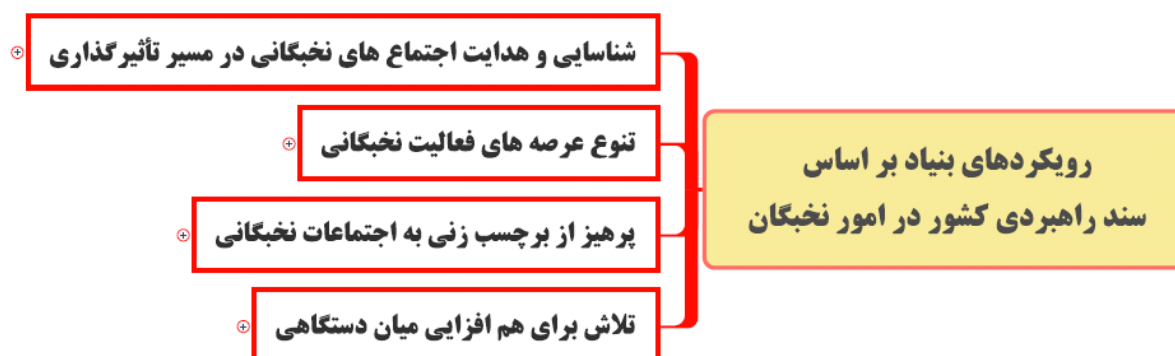
۱. مقدمه

هدف بنیاد، طراحی مسیر کامل طی طریقِ نخبگانی و تمهید و تجهیز ایستگاه‌های نخبگانی به منظور بهره‌مندی از آنان در جهت اهداف و مصالح ملی است. از این‌رو سیاست بنیاد مبتنی بر جامعیت برنامه‌های «شناسایی آحاد و گروه‌های نخبگانی»، «طراحی مسیر هدایت در پرتو تعالیم و آداب اسلامی — ایرانی»، «تمهید شرایط بکارگیری نخبگان در جهت اثرگذاری» و «الگوسازی از نخبگان» است. به همین دلیل بنیاد فرایند شناسایی نخبگان را از دوران آموزش ابتدایی تا دوران سرآمدی طراحی کرده و شناسایی، توانمندسازی و پشتیبانی از اجتماعات نخبگانی در حوزه‌های مختلف علمی، فناوری، ادبی، هنری، حوزوی، قرآنی و... را در دستور کار خود قرار داده است که شرح مختصری از اهم برنامه‌های حوزه آینده‌سازان به تفکیک اجتماعات نخبگانی جامعه هدف در ادامه آمده است.

اهم مأموریت‌های بنیاد بر اساس سند راهبردی کشور در امور نخبگان در شکل زیر آمده است:

رویکردهای بنیاد نیز به شرح زیر است:

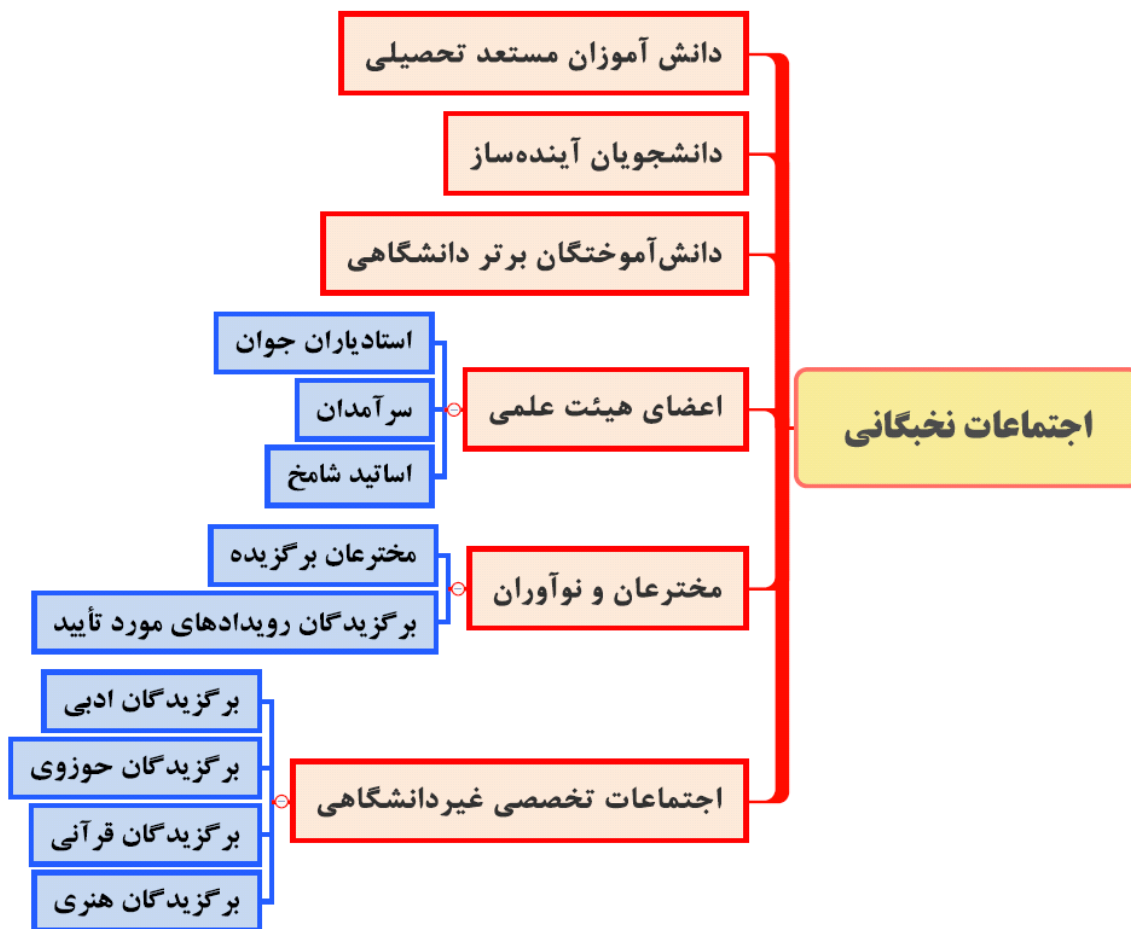
بر این اساس می‌توان گفت که در تدوین آیین‌نامه‌ها و شیوه‌نامه‌های تسهیلات بنیاد به منظور طی مسیر نخبگی موارد زیر مدنظر قرار گرفته است:

- ارزش نخبه به تأثیرگذاری و نقش‌آفرینی او در عرصه ملی نه صرفاً به هوش و استعداد او،
- تنوع آیین‌نامه‌های بنیاد در زمینه‌های علمی، فناوری، ادبی، هنری، حوزوی، قرآنی و ...،
- جلب دیدگاه آحاد اجتماع نخبگانی به سمت تأثیرگذاری بیشتر با رویکرد «توانمندی برتر»، «مسئولیت بیشتر» و خدمت بیشتر، ارزش والاتر».

- تلاش برای ارتقای نقش بنیاد به عنوان نهادی «سیاستگذار، راهبر و ناظر» در سطح ملی و پرهیز از «تصدی‌گری» در امور اجرایی،
به طور کلی می‌توان گفت که اصول حاکم بر تدوین تسهیلات بنیاد در حوزه معاونت آینده‌سازان به صورت زیر است:

در ادامه گزارش عملکرد برنامه‌های بنیاد در حوزهٔ آینده‌سازان در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ (نیمهٔ اول) به تفکیک اجتماع نخبگانی مخاطب آمده است. در شکل زیر جامعه مخاطب بنیاد در ۱۰ بخش، نشان داده شده است:

۳. اجتماع دانش آموزی

۳-۱. شناسایی و هدایت دانش آموزان برتر (طرح شهاب)

بنیاد ملی نخبگان با همکاری وزارت آموزش و پرورش، اجرای برنامه «شهاب» (شناسایی و هدایت استعدادهاى برتر) را در همه استان‌های کشور در حال اجرا دارد. هدف اصلی این برنامه، شناسایی دانش‌آموزان دارای استعدادهای برتر کشور و هدایت آنان در مسیر تحصیل باکیفیت، مهارت‌آموزی و پرورش استعدادهای خاص آنان است. این برنامه، مهم‌ترین برنامه شناسایی مستعدان برتر در عرصه آموزش عمومی و اولین همکاری گسترده بنیاد ملی و وزارت آموزش و پرورش کشور است که از سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳ در تمامی استان‌های کشور اجرا شده است. جدول ۱، زیر پوشش جمعیتی مراحل اجرای طرح را نشان می‌دهد:

جدول ۱. پوشش جمعیتی دانش‌آموزان طرح شهاب

۱۴۰۰-۱۴۰۱	۱۳۹۹-۱۴۰۰	
۷۲۰ (پایه‌های چهارم، پنجم و ششم)	۷۲۰ (پایه‌های چهارم، پنجم و ششم)	تعداد مناطق مجری در کشور
۴,۱۴۷,۰۰۰	۳,۹۰۸,۳۸۹	تعداد دانش‌آموزان تحت پوشش

مهم‌ترین نتایج اجرای این برنامه در سال‌های مذکور، «شناسایی دانش‌آموزان دارای استعدادهای برتر در هشت حوزه استعدادی شامل: استعداد اجتماعی، استعداد کلامی، استعداد علوم، استعداد حرکتی، استعداد ریاضی، استعداد هنری، استعداد فرهنگ دینی و استعداد فضایی دانش‌آموزان»، «پوشش اجرای برنامه در دوره دوم ابتدایی (پایه‌های چهارم تا ششم) در تمامی استان‌ها و مناطق آموزشی کشور» و «شناسایی غیررقابتی، مستمر و مربی‌محور مستعدان و پرورش استعدادهای ایشان با رویکرد تلفیقی» بوده است.

همین‌طور در بخش سیاست‌گذاری، ضمن تصویب تغییرات موردنظر «طرح شهاب» در کمیسیون دائمی هیئت‌امنانی بنیاد ملی نخبگان، شورای راهبری طرح شهاب با ترکیب اعضای جدید تشکیل و موضوع تدوین سیاست‌های اجرایی طرح شهاب طی سال‌های ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۴ (با محوریت اصلاح و تثبیت فرایندهای اجرای طرح در دوره دوم ابتدایی و آغاز فرایند اجرای طرح در دوره اول متوسطه) از آغاز زمستان ۱۳۹۹ در دستورکار این شورا قرار گرفت و در نهایت تأیید و در آذرماه سال ۱۴۰۰ توسط ریاست عالی بنیاد ملی نخبگان به وزارت آموزش و پرورش ابلاغ شد. محورهای سیاست‌های مصوب ابلاغی به این شرح است:

- سیاست (زمینه‌سازی) و هدایت دوره دوم ابتدایی: تنوع بخشی به موقعیت‌ها و تجربه‌های یادگیری برای تمام دانش‌آموزان
  - سیاست شناسایی دوره دوم ابتدایی: پیمایش تمام دانش‌آموزان در حوزه‌های استعدادی متنوع توسط آموزگاران
  - سیاست شناسایی دوره اول متوسطه: مخاطب قرار دادن ۱۰ درصد جمعیت دانش‌آموزی به عنوان گروه «مستعدان»
  - سیاست هدایت دوره اول متوسطه: ارتقاء کیفیت تحصیل رسمی، غنی‌سازی در حوزه‌های استعدادی و پرورش مهارت‌های پایه «اثرگذاری نخبگانی» (خلاقیت، حل مسئله، رهبری و همدلی اجتماعی)
- همچنین ۱۲ برنامه پیشنهادی ذیل این سیاست‌ها تدوین و به همراه سیاست‌های مصوب، ابلاغ شده است.

برنامه‌های عملیاتی شهاب دوره اول متوسطه مطابق جدول ذیل است:

برنامه‌های عملیاتی شهاب دوره اول متوسطه			
خانواده‌ها	کانون‌ها	مدارس	
<p>۱. ایجاد دسترسی به محتوای تکمیلی پیشرفته و اختیاری در درس منتخب</p> <p>۲. ارائه خدمات مشاوره‌ای و مددکاری جهت ارتقاء زمینه رشد تحصیلی دانش‌آموزان</p>	<p>۱. به کارگیری دانشجویان مستعد تحصیلی در کانون‌ها به عنوان همکاران آموزشی و تربیتی</p>	<p>۱. ارتقای توانمندی‌های تخصصی و حرفه‌ای دبیران و مربیان مدارس</p> <p>۲. احیای نظام شناسایی و پذیرش مدارس نمونه دولتی دوره اول متوسطه</p>	<p>ارتقاء کیفیت تحصیلات رسمی</p>
<p>در حال رای‌زنی برای استفاده رایگان از خدمات سامانه‌های اینترنتی</p>	<p>۱. حملیت از برگزاری اردوهای جذب دانش‌آموزان مستعد در کانون‌ها (اردوی رویش آغازگران)</p> <p>۲. آموزش و واگذاری پروژه‌های کارآفرینی اجتماعی (محله‌محور) به دانش‌آموزان عضو کانون‌ها</p>	<p>۱. طراحی نمونه طرح درس‌های مسئله‌محور و آموزش آن به معلمان دروس منتخب</p> <p>۲. آموزش و واگذاری پروژه‌های کارآفرینی اجتماعی (مدرسه‌محور)</p>	<p>پرورش مهارت‌های پایه اثرگذاری نخبگانی</p>
<p>در حال رای‌زنی برای استفاده رایگان از خدمات سامانه‌های اینترنتی</p>	<p>ایجاد باشگاه‌های تخصصی برای ارائه خدمات به اعضای کانون‌ها</p>	<p>۱. توسعه و تنوع‌بخشی به فعالیت‌های فوق برنامه در مدارس</p> <p>۲. ارجاع دلش‌آموزان به مراکز آموزشی و پژوهشی برون‌مدرسه‌ای (پژوهش‌سراها، کانون‌های فرهنگی - تربیتی و ...)</p>	<p>غنی‌سازی در حوزه‌های استعدادی خاص</p>

۳-۲. توسعه بازدیدهای دانش‌آموزی مستعدان (طرح ایران گشت)

به منظور ایجاد شناخت، امید و انگیزه در دانش‌آموزان در جهت تلاش برای جذب و فعالیت در مراکز پژوهشی، تولیدی و مدیریتی کشور در آینده، بنیاد ملی نخبگان از برگزاری بازدیدهای دانش‌آموزی مستعدان با همکاری اداره‌های کل آموزش و پرورش استان‌ها و مشارکت مدیران، مسئولان و متولیان مؤسسات، شرکت‌ها، تأسیسات یا جاذبه‌های گردشگری و... حمایت می‌کند. از اهداف اجرای این طرح می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- آگاه شدن دانش‌آموزان (دوره متوسطه) از فعالیت‌ها و ظرفیت‌های تأسیسات و صنایع کشور با اولویت دستاوردهای پس از پیروزی انقلاب اسلامی؛
- تقویت حس خودباوری ملی و ارتقای سطح باور دانش‌آموزان به توانایی‌های متخصصان و مدیران فعال در داخل کشور؛
- آشنایی دانش‌آموزان با شاخه‌ها و رشته‌های تحصیلی (متوسطه و دانشگاهی) و نیز فرصت‌ها و زمینه‌های شغلی مرتبط با آنها در کشور؛
- آشنایی دانش‌آموزان با جاذبه‌های طبیعی، زیارتی، فرهنگی و اجتماعی کشور و تقویت روحیه دلبستگی ملی.

با توجه به همه‌گیری بیماری کرونا در طول سال ۱۴۰۰ و توقف فعالیت‌های حضوری مدارس، بازدیدهایی به شکل محدود و به صورت غیرحضوری در قالب طرح ایران گشت برنامه‌ریزی و اجرا شد.

۳-۳. شناسایی و همکاری با کانون‌های مردمی شناسایی و تربیت مستعدان و آینده‌سازان

بنیاد ملی نخبگان با هدف شناسایی و توانمندسازی کانون‌های محلی آموزشی و تربیتی و تشکل‌های دانش‌آموزی فعال در عرصه تربیت و آموزش نخبگانی و معرفی آنان به اولیای دانش‌آموزان مستعد، از سال ۱۴۰۰، اقدام به شناسایی و همکاری با کانون‌های تربیت مستعدان و آینده‌سازان کرده است. اردوهای شناسایی آغازگران برای جذب در کانون‌های تربیت مستعدان و آینده‌سازان از گروه هدف دانش‌آموزان مستعد دوره اول و دوم متوسطه شناسایی شده از طرق مختلف، و جلب همکاری دانشجویان مستعد تحصیلی برای همکاری با کانون‌ها از جمله برنامه‌های مرتبط در این زمینه بوده است. تاکنون، ۱۲ کانون شناسایی و به منظور اجرای اردوهای رویش آغازگران، ارتباط مناسبی میان آنها و بنیادهای نخبگان استانی شکل گرفته است. علاوه بر این، مقدمات و زیرساخت‌های سامانه‌ای برای جلب مشارکت و همکاری دانشجویان مستعد تحصیلی با کانون‌های محلی پرورش مستعدان نیز فراهم شده است.

۴. اجتماع دانشجویی

۴-۱. توسعه فعالیت‌های علمی و فرهنگی دانشجویان و طلاب مستعد تحصیلی کشور (طرح شهید وزوایی)

بنیاد ملی نخبگان هر ساله به منظور هدایت هدفمند دانشجویان و طلاب صاحب استعداد برتر در دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و حوزه‌های علمی کشور و توسعه فعالیت‌های نخبگانی آنان، به تعدادی از دانشجویان و طلاب صاحب استعداد برتر کشور تسهیلاتی را در سه مقطع «کارشناسی/سطح ۲»، «کارشناسی ارشد/سطح ۳» و «دکتری تخصصی/سطح ۴ و بالاتر» به برگزیدگان دانشگاهی و حوزوی اعطا می‌کند. این تسهیلات شامل «اعتبار دستگیری (بالغ بر یازده مورد)»، «کمک‌هزینه توان‌مندی آموزشی/مهارتی و کارآفرینی»، «کمک‌هزینه ارتباطات و امکانات علمی»، «اعتبار همکاری دانشجویی (بالغ بر سیزده مورد)»، «کمک‌هزینه هسته دانشجویی مسئله‌محور (طرح شهید احمدی روشن)»، «کمک‌هزینه اعزام به فرصت مطالعاتی داخلی/خارجی»، «کمک‌هزینه شرکت در مجامع علمی داخلی و خارجی»، «کمک‌هزینه استفاده از تسهیلات شبکه آزمایشی»، «کمک‌هزینه شرکت در رویدادهای رقابتی مسئله‌محور (طرح شهید بلبایی)»، «کمک‌هزینه اجرای پیلان‌نامه/رساله»، «هدیه ازدواج و تولد فرزند»، «وام ودیعه اجاره مسکن» و «برنامه‌های فرهنگی» است که هر ساله به دانشجویان و طلاب مستعد تحصیلی در دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمی کشور اختصاص می‌یابد. جدول ۲، گزارشی از تعداد دانشجویان و طلاب برگزیده را نشان می‌دهد:

جدول ۲. پوشش جمعیتی دانشجویان و طلاب مستعد تحصیلی کشور

سال تحصیلی	تعداد دانشجویان مستعد دانشگاهی	تعداد طلاب مستعد حوزه‌های علمیه	مجموع
۱۴۰۰-۰۱	۲۲۶۰	۲۹۰	۲۵۵۰
۱۴۰۱-۰۲ (تاکنون)	۲۳۰۰	۵۰۰	۲۸۰۰

این آمار حاکی از آن است که در حدود یک‌دهم درصد از جامعه دانشجویی و طلاب در این برنامه به عنوان جامعه مخاطب شناسایی و از تسهیلات بهره‌مند شده‌اند. از مهم‌ترین نتایج اجرای برنامه‌های مذکور، می‌توان به «افزایش تعداد مشمولان»، «گسترش بیشتر دامنه پشتیبانی در سراسر کشور»، «ارائه خدمات موردنیاز برای انجام فعالیت‌های علمی فردی و گروهی»، و «ترویج فرهنگ کار و تلاش به جای ایجاد توقع» اشاره کرد.

۲-۴. توسعه هسته‌های دانشجویی مسئله‌محور (طرح شهید احمدی روشن)

بنیاد ملی نخبگان با هدف افزایش سطح کیفی رشته و تسهیل کسب تجربه در دنیای واقعی، از سال ۱۳۹۵ تاکنون، اقدام به تشکیل هسته‌های نخبگانی در قالب «طرح شهید احمدی روشن» با استفاده از همکاری متقابل خبرگان علمی، شرکت‌های صنعتی و فعالیت مستعدان برتر کرده است. در این طرح، استادان خبره دانشگاهی و متخصصان برتر صنعتی با شناسایی مسائل و مشکلات اصلی کشور، هسته‌های نخبگانی مسئله‌محور را با مشارکت دانشجویان مستعد برگزیده تشکیل داده و به صورت علمی و تخصصی در قالب طرحی مشخص و در بازه زمانی معین به حل آنها می‌پردازند. جدول ۳، گزارشی از تعداد هسته‌های تشکیل شده و متقاضیان طرح را نشان می‌دهد.

جدول ۳. آمار کلی از تعداد هسته‌ها

دوره	تعداد هسته‌های تشکیل شده	تعداد متقاضیان در ثبت نام	تعداد برگزیدگان
دوره پنجم (۱۴۰۰-۱۳۹۹)	۲۷۹	۷۰۰۰	۲۶۱۳
دوره ششم (۱۴۰۰-۰۱)	۲۲۲	۹۰۰۰	۱۸۶۹

طی برگزاری شش دوره از طرح مذکور، شبکه‌ای از مستعدان برتر با نظارت اساتید راهبر و بنیاد ملی نخبگان شکل گرفته است که به خوبی توانسته نیازهای جامعه را شناسایی کرده و برای حل مسائل آن گام بردارد.

۳-۴. توسعه رویدادهای رقابتی مسئله‌محور (طرح شهید بابایی)

بنیاد ملی نخبگان به منظور ایجاد فضای نشاط علمی در دانشگاه‌ها، آشنایی دانشجویان با نیازها و مسائل کشور و ترغیب آنان برای کار گروهی، از برگزاری رویدادهای رقابتی مسئله‌محور پیرامون حل مسئله‌های کشور، در قالب اجرای «طرح شهید بابایی» پشتیبانی می‌کند. مهم‌ترین اهداف اجرای این طرح، «ایجاد فضای پرنشاط علمی و پژوهشی میان دانشجویان به ویژه در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد و همچنین طلاب سطح ۲ و ۳»، «آشنا نمودن دانشجویان، به ویژه دانشجویان مستعد با نیازها و مسائل جامعه و صنعت»، «ترغیب و توانمندسازی دانشجویان مستعد به انجام کار گروهی»، «کمک به شبکه‌سازی در اجتماع نخبگانی با هدف تقویت همکاری‌های علمی و فناورانه»، «کمک به ایجاد و تسهیل ارتباط میان اجتماع نخبگانی و سایر بخش‌های اجتماعی و صنعتی به منظور حل مسائل کشور» و «تشویق نهادهای دولتی و غیردولتی در راستای حل مشکلات و مسائل جامعه و صنعت توسط مستعدان برتر» است. مقررات مرتبط با طرح مذکور، در سال ۱۳۹۹ عملیاتی شده و جدول ۴، گزارشی از تعداد رویدادهای برگزار شده، تعداد متقاضیان و برگزیدگان طرح را نشان می‌دهد:

جدول ۴. آمار کلی طرح شهید بابایی

سال	تعداد رویدادهای برگزار شده	تعداد برگزیدگان
۱۴۰۰	۵	۷۱۳
۱۴۰۱ (تا پایان شهریور)	۷	تاکنون مشخص نشده است.

۴-۴. حمایت از پایان‌نامه‌های دانشجویان در مقاطع تحصیلات تکمیلی

آیین نامه «پشتیبانی از پایان نامه‌های دانشجویان در مقاطع تحصیلات تکمیلی» به منظور گسترش زمینه‌های پژوهش در حوزه‌های مرتبط با اجتماعات و نظام نخبگانی و بهره‌مندی از توان تخصصی مراکز علمی کشور در سال ۱۳۹۴ تصویب و اجرایی شده است. بر اساس آیین نامه مذکور، بنیاد سالانه از پایان نامه‌های مصوب هر یک از دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی کشور که بر اساس مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا شورای عالی انقلاب فرهنگی فعالیت می‌کنند و موضوع پژوهش آنها مرتبط با مأموریت‌های بنیاد است و یکی از نیازهای پژوهش بنیاد را برطرف کند، با اختصاص پژوهانه پشتیبانی می‌کند. دانشجویانی که موضوع پایان نامه‌شان مرتبط با محورهای پژوهشی اعلام شده از سوی بنیاد است، می‌توانند در موضوعات مرتبط یاریگر بنیاد برای انجام احصای چالش‌های مرتبط با نخبگان باشند.

۵. اجتماع دانش‌آموختگان

۵-۱. تسهیلات خدمت نظام‌وظیفه تخصصی (طرح شهید صیاد شیرازی)

بنیاد هر ساله با هدف استفاده بهینه از توانایی‌های دانش‌آموختگان برتر دانشگاهی و ایرانی خارج از کشور و حمایت از نهادهای فناورانه برای توسعه فعالیت‌های علمی، فرهنگی و فناورانه کشور و بر اساس مجموع فعالیت‌های نخبگانی دانش‌آموختگان در دوران دانشجویی، تسهیلات خدمت نظام‌وظیفه را به آنان اعطا می‌کند. مشمولان این تسهیل با معرفی بنیاد، دوره خدمت نظام‌وظیفه خود را مشتمل بر «دوره آموزش نظامی» و «اجرای طرحی پژوهشی، فناورانه، فرهنگی یا مشابه آن» می‌گذرانند و کارت پایان خدمت دریافت می‌کنند. زمان دوره خدمت نظام‌وظیفه تخصصی حداقل برابر با نیمی از دوره رسمی نظام‌وظیفه سایر مشمولان هم‌تراز است که بر اساس مدت زمان اجرای طرح تعیین می‌شود. جدول ۵، تعداد برگزیدگان این تسهیل را نشان می‌دهد.

جدول ۵. تعداد برگزیدگان طرح شهید صیاد شیرازی

سال	تعداد
۱۴۰۰	۲۲۲۰
۱۴۰۱ (تا پایان شهریور)	۱۵۷۵

علاوه بر این، مقررات مرتبط با بهره‌مندی دانش‌آموختگان برتر حوزوی از تسهیلات نظام‌وظیفه تخصصی (طرح شهید صیاد شیرازی ویژه طلاب مستعد)، در سال ۱۴۰۰ به تصویب رسیده و در مرحله اجرا قرار دارد و ان شاء الله برگزیدگان اولین دوره آن به زودی معرفی خواهند شد.

۵-۲. تسهیلات ادامه تحصیل در دوره دکتری تخصصی (طرح شهید احدی)

بنیاد نخبگان با هدف تسهیل مسیر تحصیلی دانش‌آموختگان برتر دوره کارشناسی ارشد در دوره دکتری تخصصی در دانشگاه‌های کشور و به منظور ایجاد انگیزه برای حضور آنان در داخل کشور و ایجاد آرامش بیشتر ذهنی برای تحصیل و

فعالیت‌های علمی آنان، تسهیلات «امکان ادامه تحصیل در دوره دکتری تخصصی» را با عنوان «طرح شهید احدی» به دانش‌آموختگان برتر اعطا می‌کند.

معرفی دانش‌آموخته برتر برای پذیرش بدون آزمون در دوره دکتری تخصصی به مؤسسه‌های پذیرنده (از طریق سازمان سنجش) تسهیلی است که در قالب این طرح به مضمولان اعطا می‌شود. جدول ۹، تعداد برگزیدگان این تسهیل را نشان می‌دهد:

جدول ۹. تعداد برگزیدگان طرح شهید احدی

سال	تعداد
۱۴۰۰	۴۳
۱۴۰۱ (تا پایان شهریور)	۷

۶. اجتماع مخترعان و نوآوران

۱-۶. پشتیبانی از برگزیدگان رویدادهای نخبگانی

بنیاد ملی نخبگان با هدف تکمیل فرایند تواناسازی اجتماعات نخبگانی، از توسعه و تنوع رقابت‌ها، همایش‌ها و مسابقه‌ها در زمینه‌ها و سطوح مختلف استقبال و از برگزیدگان آنها حمایت می‌کند. به همین دلیل برگزیدگان رویدادهای مورد تأیید بنیاد، متناسب با موضوع رویداد و سطح آن، مشمول تسهیلاتی از جمله «پشتیبانی از طرح برگزیده» با هدف توسعه طرح و «پشتیبانی از فرد برگزیده» با هدف توانمندسازی و تأثیر گذاری می‌شوند. رویدادهای «جشنواره جوان خوارزمی»، «جشنواره بین‌المللی خوارزمی»، «جشنواره تحقیقاتی علوم پزشکی رازی»، «جشنواره بین‌المللی فارابی»، «جشنواره ملی فن‌آفرینی شیخ بهایی»، «جشنواره تحقیقات صنعتی سلمان فارسی نیروهای مسلح»، «مسابقات بین‌المللی روبوکاپ آزاد ایران»، «مسابقه ملی فناوری نانو» و المپیاد «دانش‌آموزی علوم و فناوری نانو»، «مجموعه رقابت‌های تخصصی فن‌آورد»، «مسابقات بین‌المللی کن‌ست ایران» و «جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران»، رویدادهای مورد تأیید بنیاد ملی نخبگان تاکنون هستند که برگزیدگان آن از سال ۱۳۹۴ از تسهیلات ذی‌ربط بهره‌مند شده‌اند. تاکنون بیش از ۱۵۴۰ نفر از طریق این رویدادها شناسایی و مورد حمایت قرار گرفته‌اند.

۷. اجتماع حوزه‌های تخصصی

بنیاد ملی نخبگان، هر ساله با بهره‌مندی از توان دستگاه‌های تخصصی شامل: «وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی»، «سازمان تبلیغات اسلامی»، «فرهنگستان زبان و ادب فارسی»، «فرهنگستان هنر»، «سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری»، «شورای توسعه فرهنگ قرآنی» و... و همچنین بهره‌مندی از دیدگاه صاحب‌نظران ذی‌ربط، مستعدان برتر و سرآمدان هر یک از حوزه‌های ادبی، هنری و قرآنی را شناسایی و به منظور تسهیل مسیر فعالیت‌های نخبگانی آنان، تسهیلاتی را منظور زمینه‌سازی برای «رشد مستعدان برتر» و «اثرگذاری و الگوسازی از سرآمدان» اعطا می‌نماید. این مسیر، که بر اساس آیین‌نامه‌های «شناسایی و پشتیبانی از برگزیدگان ادبی کشور»، «شناسایی و پشتیبانی از برگزیدگان هنری کشور» و «شناسایی و پشتیبانی از برگزیدگان قرآنی کشور» دنبال می‌شود، از سال ۱۳۹۶ در بنیاد عملیاتی شده و جدول ۱۲، مجموع برگزیدگان رده «مستعد» تاکنون را نشان می‌دهد.

جدول ۱۲. تعداد برگزیدگان حوزه‌های تخصصی در رده «مستعد»

حوزه تخصصی			تعداد مستعدان
قرآنی	هنری	ادبی	
۳	۱۰	۴	

۸. حمایت از جذب استعداد‌های برتر در رشته‌های اولویت‌دار کشور (طرح دکتر اژه‌ای)

این طرح با اهداف ذیل:

الف. برنامه‌ریزی برای دستیابی به توسعه پایدار کشور در بلندمدت با استفاده از توانمندی‌های برگزیدگان المپیادهای دانش‌آموزی و برگزیدگان برتر آزمون‌های سراسری ورود به مقطع پایه دانشگاه و جذب آنان در رشته‌های هدف (در کنار برنامه‌ریزی‌ها برای دستیابی به اهداف کوتاه‌مدت با استفاده از سایر رشته‌ها)؛

ب. زمینه‌سازی برای تقویت اعتمادبه‌نفس علمی از طریق مشارکت در کشف و تولید علم در مرزهای دانش و افزایش سهم کشور در بروندهای علمی در سطح بین‌المللی و نیز تعامل فعال و اثربخش با فضای علمی بین‌المللی، به‌منظور دستیابی به مرجعیت علمی در جهان؛

ج. تلاش برای دستیابی کشور به جایگاه شایسته خود در زمینه‌هایی که در آن‌ها از مزیت رقابتی نسبت به سایر کشورها برخوردار است؛

د. هدایت برگزیدگان المپیادهای دانش‌آموزی و برگزیدگان برتر آزمون‌های سراسری ورود به مقطع پایه دانشگاه به تحصیل در رشته‌های هدف، به‌منظور استفاده از توانمندی‌های آنان برای رشد و دستیابی به اهداف آموزشی، پژوهشی و فناورانه این رشته‌ها در کشور؛

هـ. تعمیق و گسترش آموزش‌های تخصصی در رشته‌های هدف و تقویت تعامل سازنده با سایر حوزه‌های دانشی. طی توافق‌نامه‌ای میان «بنیاد ملی نخبگان»، «وزارت علوم، تحقیقات و فناوری» و «معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری» در تابستان سال ۱۴۰۱ به تصویب رسیده است که بر اساس آن، افراد واجد شرایط، در صورت تحصیل در یکی از رشته‌های هدف (مطابق مفاد توافق‌نامه) در هر مقطع تحصیلی، می‌توانند از مزایای طرح بهره‌مند شوند.